

Hansa og Jørgen Olsen fandt vej mellem 21 heste

Af Lars Donatzky

Hvis man kigger på H-derbyet 1966 på god afstand, kan man roligt konstatere, at sejren ikke gik til årgangens bedste hest. Og når man samtidig ved, at vinderparret Hansa og Jørgen Olsen kun vandt denne ene sejr sammen i ti-tolv starter, så virker det nærmest mystisk, at hesten kunne gå til start som spilfavorit til odds 2,93 i det 21 heste store felt!

Det rekordstore felt (aldrig større hverken før eller siden) kombineret med den tilfældige lodtrækning af startpladser i tre rækker bag startvognen var givetvis en del af forklaringen, selv om der intet var at udsætte på parrets sejr.

6. LØB Dansk Trav Derby - Ærespr. - Startvogn - 3000 m. - 60.000 kr.							
1	Hjerter Dame	26.3	26.3	V. Rasmussen	—	—	—
2	Høvding	21.6	21.6	Jens Ipsen	23.3	—	—
3	Hoot Mon jr.	21.2	21.2	Per Hansen	—	22.6	—
4	Hover	20.6	20.6	P. Sperling	23.2	—	23.7
5	Hoppalong	20.0	20.0	Gerh. Petersen	—	—	23.7
6	Halle Hammer	24.7	—	Rud. Jensen	—	—	—
7	H. A.	22.3	22.3	Mog. Ingvard	25.3	—	—
8	H. R. Cathr.b.	21.7	22.0	Leif Nielsen	—	—	—
9	Helson the Great	19.6	19.6	B. Simonsen	—	—	23.4
10	Hella F.	22.1	22.1	B. Grandahl	—	—	—
3000	11 Hansa	21.6	21.6	Jørgen Olsen	—	—	21.6
12	Haboune L.	22.7	22.7	C. Frederiksen	25.6	—	—
13	Hideal	21.6	21.6	C. A. Præstegaard	—	—	—
14	Hubertus	22.9	23.1	T. Petersen	—	—	24.0
15	Honward	23.0	25.0	Aks. Petersen	—	25.0	—
16	Herold Samson	19.1	19.4	Hans Bagge	—	—	—
17	Handy Ørnebjerg	19.9	19.9	Leif Løfgren	—	—	—
18	Heaven Olympia	24.8	—	Benny Jørgensen	—	—	—
19	Hanover Lupi	25.5	25.5	B. M. Rasmussen	dist	—	—
20	Hey Duke	20.4	20.4	W. Kaiser-Hansen	25.5	—	—
21	Hattie	20.4	20.4	Kaj Rasmussen	—	—	24.8

Vi henviser til den særlige derby-artikel om chancerne og tipper:
Herold Samson — Hansa — Helson the Great. — Outs.: H. R. Cathrineberg.

Fra Væddeløbsbladet

Herold Samson og Bagge var parret at besejre

Fra starten af sæsonen havde der været to storfavoritter, Harold Samson og H R Cathrineberg.

Herold Samson var stjernen, der havde sat 3-års hingsterekord 1.19,1 og havde vundet Kriteriet i ny løbsrekord 1.22,8 med Walther Kaiser.

Hesten, der havde vundet Opdrætningsløbet som 2-års for Per Hansen, havde nu trods sin store succes skiftet træner for anden gang og var havnet hos Hans Bagge. Men der var en vis skepsis overfor hingstens distanceevne.

Herold Samson (Kaiser) styrer Kriteriet foran H C S (Jørgen Olsen) en omgang før mål. Det blev uændret over mål.

”Den lille igle”

H R Cathrineberg med tilnavnet ”den lille igle” havde vist styrke, speed, stayerevner og vedholdenhed og vundet Amagers 3-års Mesterskab for ”lille-leif” Leif Nielsen. Leif Ingdam og Leif Løfgren var de høje af de tre Leif-er.

Men forventningerne var størst til **Herold Samson**, hvilket illustreres af følgende løbsresultat fra Øresundspokalen før derbyprøven, hvor 4-årshesten mødte den absolutte ældre elite.

6. løb: Øresundspokalen — 2000 m — 10.000 kr.					
1	Eminent, W. K.-Hansen ...	2000	2,42,0	21,0	15
2	Cim Payne, J. Jensen	2000	2,42,5	21,3	20
3	Firebird, Jørgen Olsen ...	2000	2,43,6	21,8	25
4	Herold Samson, H. Bagge	2000	2,43,8	21,9	54
5	Fox Hanover, L. Løfgren	2000	2,44,0	22,0	120
0	Table Ron., B. Bengtsson	2000	—	22,4	216
0	Tumult, Kj. Isgren	2000	—	22,5	54
0	Astrid F., G. Schermann	2000	—	22,8	54
0	Mayfair, H. Bengtsson ...	2000	—	22,9	378
0	Jeanne Loc, A. Ljungdahl	2000	—	23,0	585

Vinderen faldet efter Safari the Great af Kaj
 — Ejer: A/S Stald Snaptun — Opdrætter: Kaj
 A. Larsen.
 Odds 1,88 — Pl. 12—15—14 — 1-2 V. 39 kr. —
 Omsætning: 62.805 kr.

Det var nærmest et DM-felt tilsat et par 2. divisions svenskere med Tumult som den bedste.

Eminent og Fox Hanover vandt DM hver to gange, og Eminent havde været anden i Derbyet til Emigrant, mens Fox Hanover havde vundet sit derby med Firebird som tredje. Cim Payne var 60'ernes suverænt bedste travhest.

Det var hård kost for en fireåring, der alligevel blev spillet som 3. favorit og klarede sig fint i denne konkurrence.

Hansa købt i Århus

Hansa var ikke kendt i København, men havde haft en fin 3-årssæson hos Johnny Hill i Århus, og den startede 4-årssæsonen allerede 2. januar i Århus, hvorefter den blev købt af amatørchampion og Nimb-restauratøren Poul Guttermann og Bertelsen (Bertelsens fisk) og sat i træning hos Leif Nielsen.

Hesten viste imidlertid derbypotentiale i to vintersejre hos Leif Nielsen, og så foreslog han ejerne, at de skulle sende den til hans tidligere lærling Jørgen Olsen, hvis derbykandidat H C S (2. i Kriteriet) var ude af billedet med skade. Leif havde en storstald med flere Cathrineberg-heste og troede også selv mest på ”den lille igle”.

Fin fart, dårligt trav og ny strategi

Jørgen "succes-" Olsen fik Hansa et gear op, men det kneb med gangarten, og da Hansa fra spids blev slået af den i "dødens" liggende storfavorit Herold Samson i derbyprøven i maj, ændrede Olsen strategi. Han vidste, at han normalt ikke kunne besejre Herolds Samson.

Nu skulle Hansa bares trænes og køres ind med aluminiumsko, og jeg mener, det foregik ved en masse gange to heats a 3000 meter med ca. 15-20 minutter imellem, som jeg som ung skoleelev havde kørt med "succes-Olsen" tidligere i træningen. Han kørte forberedelsesløb en uge før på andenplads på meget stærke 1.21,6 med 60 meters tillæg over 2500 meter. Stilen var god - og så var hesten gjort klar til sit livs løb.

Derbyet med Herold Samson i 3. spor

H R Cathrineberg, der havde vist ustabilitet, startede yderst i første række, Hansa som nr. 3 i anden række og Herold Samson nr. 8 i anden række!

Det viste sig at være uheldssvangert. Da H R Cathrineberg fejlede kort efter start, måtte Bagge og Herold Samson ud i spor 9! henimod første sving, og nu var det håbløst at komme ind i feltet. Parret tilbragte løbet i 3. spor - efter beskrivelse og hukommelse helt indtil midt på sidste langside - og det giver jo en distanceforsøgelse på mindst 50-60 meter i forhold til inderbanen!

Hansa og Jørgen Olsen havde hele vejen haft en position langt fremme i feltet i 2. spor, og da det endelig lykkedes Bagge og Herold Samson at komme til føring på sidste langside, angreb Olsen stærkt med det samme. Nu var Herold Samson et meget let bytte. Hansa gik til overlegen sejr, også selv om H R Cathrineberg kom stærkt tilbage til andenplads efter galop og trafikkaos. Som tredje fynske Halle Hammer og Rudolf Jensen fra startspor 6.

(Billede fra Væddeløbsbladet og resultat på næste side)

HANSA VINDER DANSK TRAV-DERBY

Håbløse regler

Princippet for deltagelse i derbyet var, at enhver, der havde betalt de løbende indskud til derby, kunne få sin hest til start.

Samtidig med, at lodtrækningen om startpladser var helt tilfældig, således at talentløse heste kunne få plads i 1. række bag startvognen.

Nogle fandt det charmerende, men sportsligt set var det helt håbløst, og det varede faktisk en rum tid, før der var kvalitetsbegrænsning på deltagerantallet til max 12 heste - og samtidig det nuværende system med valg af startpladser.

Omsætning.

6. løb: Dansk Trav Derby 1966 — 3000 meter — 60.000 kr.

1	Hansa, Jørgen Olsen	3000	4,08,4	22,8	29
2	H. R. Cathb., L. Nielsen	3000	4,09,3	23,1	57
3	Halle Hammer, R. Jensen	3000	4,09,6	23,2	527
4	Hoot Mon jr., P. Hansen	3000	4,09,7	23,2	126
5	Her. Samson, Hs. Bagge	3000	4,10,0	23,3	34
6	Helson t. Gr., B. Simonsen	3000	4,10,0	23,3	81
7	Handy Ørnebj., L. Løfgren	3000	4,10,6	23,5	186
0	Hey Duke, W. K.-Hansen	3000	—	24,0	600
0	Hubertus, Tom. Petersen	3000	—	24,1	960
0	Heaven Ol., B. Jørgensen	3000	—	24,2	1087
0	Honward, Aks. Pedersen	3000	—	24,2	896
0	Hideal, C. A. Præstegård	3000	—	24,5	364
0	Hj. Dame, V. Rasmussen	3000	—	24,6	1121
0	Hover, P. Sperling	3000	—	24,8	186
0	Høvding, Jens Ipsen	3000	—	25,6	99
0	H. A., Mog. Ingvard	3000	—	26,1	944
0	Hoppalong, G. Petersen	3000	opg.		85
0	Hella F., B. Grandahl	3000	opg.		1560
0	Haboune L., C. Frederiksen	3000	dg.		158
0	Han. Lupi, B. Rasmussen	3000	opg.		700
0	Hattie, K. Rasmussen	3000	opg.		1329

Vinderen faldet efter Kaptain Hald af Karina.
 — Ejer: Miss Ruth og A/S Stald Fisk fra Bertelsen. — Opdrætter: Hans Nielsen.
 Odds 2,93. — Pl. 19—25—62. — 1-2 v. 158 kr. —
 Omsætning: 253.905 kr.

DM-vindere i årgangen

Jørgen Olsen vandt altså kun denne ene sejr med Hansa, der forsvandt, vistnok til Sverige. Hesten kunne ikke magte bevægelsen og slet ikke de mange penge i indtjening.

Det var i stedet Herold Samson og H C S., der senere kom på den fornemme vinderliste i DM.

DM i perioden 1964- 1972			
1964	Eminent	Aksel Pedersen (j)	1.22,3a
1965	Rodney Key	Uno Swed	1.21,0a
1966	Rodney Key	Uno Swed	1.18,1a
1967	Eminent	Walther Kaiser-Hansen	1.19,8a
1968	Herold Samson	Viggo Andersen	1.21,8a
1969	Fox Hanover	Leif Løfgren	1.19,7a
1970	Fox Hanover	Leif Løfgren	1.19,2a
1971	Ikaros	Jørgen Larsen (a)	1.18,9a
1972	H C S	Mogens Larsen	1.20,0a

Herold Samson skiftede nu tilbage til Kaiser som 5-års, men sandelig om den ikke året efter fik et fjerde kuskeskifte til Viggo Andersen, og for ham vandt den DM eller rettere Mesterskab for Danmark i 1968.

Herold Samsons DM-sejr 1968 for Viggo Andersen (Fra Travsportens jul)

Viggo Andersen var lidt speciel, bl.a. er det vistnok sandt, at han ugen inden tog en taxa fra Nykøbing til Charlottenlund, hvorefter han bad taxachaufføren vente, mens han gav Herold Samson det afsluttende arbejde. Så ind i taxaen igen og retur til Nykøbing!

Jeg kørte en pressematch med en af hans heste i Nykøbing dengang. Det gik ganske godt, men midt i opløbet knækkede bøjlen til venstre fod, og så sad den ret urutinerede kusk lige pludselig nærmest mellem hest og sulkystang op mod mål til en andenplads. Det sørgede hesten for - trods det gamle og altså noget defekte materiel.

H C S blev en hurtigtraver

H C S kom tilbage til væddeløbene og til Mogens Larsen, som skabte en hurtigtraver ud af ham. De vandt sammen Mesterskab for Danmark i 1972, da hesten var 10 år gammel.

På en måde stod disse DM-sejre i stjernerne, da Herold Samson (Per Hansen) og H.C S (Jørgen Olsen) løb toårsløb tidligt i sæsonen på Amager. Store flotte Joe's Pride-sønner med masser af fart! Det så vildt lovende ud!

H C S vinder DM 1972 som 10-årig for trænerkomiten Mogens Larsen

Derby fra 1959 til 1973			
1959	Aprilsnar	Leif Nielsen	1.23,9a
1960	Bambino	Mark Ingdam	1.23,9a
1961	Carl Aage	Ernst Petersen	1.25,6a
1962	Dina Lloyd	Karl Pettersson	1.22,9a
1963	Emigrant	Walther Kaiser-Hansen	1.23,8a
1964	Fox Hanover	Leif Løfgren	1.24,4a
1965	Gigant	Mogens Ingvard	1.22,3a
1966	Hansa	Jørgen Olsen	1.22,8a
1967	If Klokkedal	Jørgen Hill	1.24,0a
1968	Karina Axworthy	Hans Svensson	1.21,7a
1969	Loyal	Eivind Schnell	1.22,0a
1970	Max Hanover	Børge Simonsen	1.23,3a
1971	Nu Bangsbo	Villy Pedersen (a)	1.23,1a
1972	Osman Bogø	Harald Lund	1.22,2a
1973	Patricia Garbo	Thorkild Jensen (a)	1.22,0a

Champions København 1960-1971		Sejre
1960	Mark Ingdam	52
1961	Gerhard Petersen	73
1962	Walther Kaiser-Hansen	65
1963	Gerhard Petersen	69
1964	Walther Kaiser-Hansen	89
1965	Walther Kaiser-Hansen	82
1966	Walther Kaiser-Hansen	95
1967	Walther Kaiser-Hansen	60
1968	Walther Kaiser-Hansen	57
1969	Walther Kaiser-Hansen	69
1970	Walther Kaiser-Hansen	48
1971	Jørgen Olsen	62

I Kaiserens tid

Alt dette foregik i Kaiserens tid, hvilket championatslisten til venstre viser, men selv om Walther Kaiser skabte otte Kriteriumsvindere, et væld af hurtigtravere og amerikanerstjerner med My Nevele i spidsen, lykkedes det ham kun at vinde et derby. Endda et, hvor "onde tunger" påstod, at staldmanden Aksel Pedersen kunne have kørt forbi med staldkammeraten Eminent (samme ejer i stald Snaptun), hvis Aksel for alvor havde satset.

6744 sejre - 0 derbyer

Det viser, hvor svært det kan være at vinde derby, hvilket den nu afdøde svenske champion Olle Goop demonstrerede.

Goop vandt 6744 sejre og 66 banechampionater, mange internationale storløb - men aldrig et eneste svensk derby!

Herhjemme har vi også eksempler på kuske med mere end 2000 sejre uden et derby. Der skal også held til.

I øvrigt viser derbylisten til venstre, at mange andre baner kom på derbysejrslisten i denne periode: Århus, Stockholm, Amager (under konflikten), Aalborg og Nykøbing og Billund, og Skive fulgte snart efter.

Det var et nybrud i derbyhistorien med enkelte foregående eksempler.

August 2023, Lars.donatzky@outlook.dk